

Kazimierz Reguła

Wieliczka, pow. Kraków. Stanowisko XI

Informator Archeologiczny : badania 7, 134

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIELICZKA, pow. Kraków
Stanowisko XI

Muzeum Żup Krakowskich
w Wieliczce

Badania prowadził Kazimierz Reguła,
Finansowało Muzeum Żup Krakowskich
Wieliczka, Szósty i ostatni sezon badań.
Osada produkcyjna z przełomu okresu
późnolatańskiego i wczesnorzymskiego.
Ślady osadnictwa z późnego okresu rzym-
skiego i wczesnego średniowiecza.

Prace prowadzono w najbliższym sąsiedztwie odkrytych w 1968 r. urządzeń do wywarzania soli. Odkryto: warstwę kulturową, 7 palenisk, 6 jam, 1 rowek doprowadzający solankę do zbiorników - odstojników, 15 śladów po słupach i 2 duże skupiska ceramiki.

Materiał zabytkowy to głównie ceramika z okresu późnolatańskiego i wczesnorzymskiego. Wyróżniamy wśród niej dwie grupy: naczynia toczsone na kole garncarskim i lepiące ręcznie. W pierwszej grupie najliczniejsze są naczynia grafitowe /formy wiaderkowate/, dalej idą garnki należące do tzw. latańskiej ceramiki siwej i celtyckiej ceramiki malowanej. Przeważającą jednak grupę tworzą naczynia lepiące ręcznie w postaci: dużych naczyń zasobowych, form wiaderkowatych i jajowatych, dwustopniowych waz, mis szerokootworowych itp. Ceramice tej towarzyszyły następujące zabytki metalowe i kościane: krzesiwo żelazne, kawałek szpilki brązowej, nóż sierpikowaty, nadto fragmenty poroża jelenia i rogu tura.

W obrębie osady natrafiono również na zabytki i obiekty kulturowe w postaci 2 jam i 2 palenisk z młodszego okresu rzymskiego / faza C₁ - C₃ wg Eggersa/.

Ponadto wystąpiły tutaj materiały z późnej fazy wczesnego średniowiecza, które stwierdzono w wypełniakach 2 palenisk. Są to ułamki naczyń o esowatym profilu a także kilka przedmiotów żelaznych / nóż, łukowaty pręt i kilka niezidentyfikowanych wyrobów/. Zabytki datowane są na koniec XIII w.

Tegoroczne badania były zakończeniem trwającej tutaj od 1968 r. akcji wykopaliskowej. Potwierdziły one słuszność wysuwanych przypuszczeń odnoszących się do produkcyjnego charakteru osady, której ludność zajmowała się wywarzaniem soli ze źródeł słonych. Data jej powstania przypadła na sam koniec I w. p.n.e. W tym czasie wykorzystywana była intensywnie przez ludność celto-przeworskiej grupy kulturowej. W pełnej fazie B₁ i B₂ oraz w fazach C₁ - C₃ okresu rzymskiego ludność kultury przeworskiej kontynuowała ciągłość osadniczą. Nie jest wykluczone, że również i jej mieszkańcy trudnili się wywarzaniem soli. Przypuszczenie to potwierdza fakt występowania w dalszym ciągu spornej ilości palenisk, przy jednoczesnym braku obiektów spełniających rolę schronisk mieszkalnych.

ZADOWICE, pow. Kalisz
Stanowisko 1

patrz

okres wpływów rzymskich